

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor: Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum Sokol. Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa: Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3, 8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG, den 11. NOVEMBER 1974 • POSTFACH, 3 8027 ZÜRICH (SCHWEIZ) Nr. 45. • PREIS S. FR. 1.00

Římská konference: bud' - anebo

Celosvětová konference Spojených národů o výživě — která probíhá v těchto dnech v Římě, může dopadnout jako mnoho jiných všemožných světových konferencí před tím: sejít se, stát spoustu peněz, trvat a skončit bez jakéhokoli výsledku. Bude-li tomu tak, je to tragédie. Protože na této konferenci záleží, — na jejích přímých výsledcích, na tom, co se tam ujedná. — zda miliony lidí zemřou hladem v Etiopii, Indii a Bangladéši, stanou-li se bezmocnou obětí katastrof, jakou byl, například, nedávný hurikán v Hondurasu.

To, o čem se jedná v Římě a to, jak se tam události vyvinou, souvisí navíc s každým z nás, ať si to uvědomíme nebo připustíme, či ne. S římskou konferencí o hladu a výživě souvisí, jak budeme žít my, zde v zemích, kde hlad nehrozí, kde však kupujeme benzin, topný olej atd atd.

President Ford řekl nedávno ve Spojených národech to: "Mnoho rozvojových zemí potřebuje přebytky potravin několika rozvinutých zemí. A mnoho průmyslových zemí potřebuje naftu několika rozvojových zemí..."

Toto konstatování amerického prezidenta si lze vyložit jako příslib anebo jako hrozbu. Jako něco ve smyslu: "Naše potraviny jsou pro lidstvo stejně důležité jako olej z Iránu, Venezuely a všech arabských zemí. Jestli tyto země chtějí oleje využívat jako politické zbraně, můžeme i my dělat něco podobného s našimi potravinami."

Nebo lze soudit, že americký prezident tu jednoduše vyslovil mezinárodní a morální nezbytnost: "Všichni máme něco, co někdo jiný potřebuje a nikdo není tak soběstačný, aby se obešel bez surovin a ostatních produktů jiných zemí. Pojd'me tedy konečně zrušit všechna ta nesmyslná embarga a všelijaká omezení a uvezme svou vzájemnou závislost..."

Soudíme, že president Ford měl na mysli tuhle druhou alternativu, Americká dele-

gace, doufáme a předpokládáme, učiní v Římě v otázce obilí tak velkorysý příslib, že ho Rusové, Arabové, Iránci, Jihoafričané nebudou moci ignorovat až se na oplátku bude jednat o surovinách, kterých oni mají hojnost. A i když by bylo naivní předpokládat, že americká velkorysost by dokázala zahánbit země, které exportují olej natolik že by snížily ceny nafty tak, aby nepřivedly rozvojové země k bankrotu — anebo celý svět k depresi, je tu přeci jen určitá oprávněná naděje na dohodu.

Fakta jsou fakta. Nelze nijak oddiskutovat hladomor v Sahelské části Afriky, v Etiopii, Indii a Bangladéši — i když třeba nejsme přívrženci vědeckých předpovědí, že svět vstupuje do období, ve kterém celá naše planeta bude týrána trvalým hladomorem.

Jiný fakt je také neoddiskutovatelný: počet světového obyvatelstva nebezpečně narůstá. Na naší planetě žije dnes už pre 4 bilióny lidí a ročně přibývá 90 milionů, místo ještě nedávno předpokládaných 75 milionů. Jestliže během příštích pětácti let se počet lidstva na zemi zdvojnásobí, to jest, překročí-li počet osmi biliónů obyvatel, je víc než pravděpodobné, že nebudeme schopni zdvojnásobit světové zásoby potravin. Lidstvo tedy navíc musí hledat, najít a užívat nějaký fungující klíč ke kontrole populace.

Avšak zatím, v nejbezprostřednější budoucnosti, hrozí, vlastně už se dostavil, nedostatek hnojiv. Řešení tohoto problému těsně a přímo souvisí s tím, zdali je anebo není k dispozici dostatek nafty. A existuje dokonce už i mírný nedostatek potravin, který bude žádat určité, jakkoli nepatrné oběti i od amerického obyvatelstva. A tak se vracíme k začátku: světová konference Spojených národů o výživě, která právě probíhá v Římě, může selhat. Ale jedno je jisté: ukáže, zda se národy a státy naučily alespoň něco o vzájemné závislosti, alebo

Kdo zvítězil ve volbách?

V každém případě ne Amerika, poněvadž výsledek voleb jasně dokázal ty strašné následky aféry Watergate. Uvnitř Spojených států nejnížší volební účast posledních desítek let, což v praxi znamená, že mnohem méně než 50 procent voličů rozhodovalo o novém uspořádání obou vládních komor, jak senátu, tak kongresu, a také o osobách, guvernérech, kteří budou v čele jednotlivých států — což je postavení též politicky velmi důležité.

A pochybujeme, že i v zahraničí výsledek napravil škodu, kterou aféra Watergate způsobila, poněvadž slabá volební účast dokázala i tam, že s celou řadou věcí se Amerika ještě nevypořádala. A to právě v době, kdy celý svět silnou Ameriku tak velmi potřebuje.

A co se samotného výsledku voleb týče, dopadly přesně tak, jak bylo předpovíáno. Podle prozatimní statistiky, v průměru 8 procent voličů ve všech státech Ameriky, z těch, kteří dříve volili stranu republikánskou, přeběhlo k demokratům. Ti nejenom

že zvítězili ve všech směrech velkým rozdílem, ale v mnoha případech dokonce i dvoutřetinovou většinou, což v zákonodárných sborech oslabuje velmi významné postavení presidentova veta — jediného, co dnes presidentu, příslušníku republikánské strany zbývá. I tady může být již jeho veto hlasy pouze demokratů přehlasováno. Slabá volební účast však ani dost málo nesnižuje úspěch demokratické strany, zasloužený díky činnosti některých jejích představitelů v senátu a kongresu, hlavně díky nekompromisní politice senátora Jacksona ve věci politického chytračení Sovětského svazu. Je také ovšem jasné, že celkový trend amerického voliče se hlavně v posledním roce přiblížil ještě více ke straně demokratické.

Volič tentokrát také dal přednost spíše kvalitám jednotlivých kandidátů, než aby se podřídil takzvané stranické disciplíně, což nejlépe dokazovalo i nečekaně vysoké vítězství Careyho ve volbě newyorského guvernéra vět-

šinou skoro 800.000 hlasů. A objektivnost voliče v New Yorku byla pak na druhé straně prokázána i opětovným zvolením senátora Javittse na dalších šest let, přes vehementní nápor demokratického kandidáta Clarka — obdivovatele mladší generace takzvané pokrokové, většinou nespokojené se vším, o co se vláda Spojených států v minulosti pokoušela.

A nakonec, co nás při volbách nejvíce zajímalo byla účast etnických skupin, jejichž hlasy byly zvolení kandidáti, kteří mají opravdu všichni předpoklady k tomu, že se budou snažit o skutečné uspořádání poměrů ve Spojených státech. Jedním z hlavních takových je nově zvolený guvernéř státu New York, Carey.

Zvítězili tedy ve volbách opět jenom kandidáti — v příštích volbách doufáme — zvítězí po uspořádání celé řady místních problémů i Amerika, aby byla schopna čelit všemu, o co se "druhý svět" bude zcela jistě i během příštího roku pokoušet.

FIN

POLITICKÉ ODSOUZENÍ

Minulý týden byl v Praze Městským soudem odsouzen k drakonickému trestu desetiletého žaláře za obvinění z hospodářské špionáže dvaadesátiletý západoněmecký novinář Werner Gengenbach. Nad spoluobviněnými dvěma československými občany byly vyneseny tresty na pět a tři léta ztráty svobody. Třetí československý obžalovaný nebyl přelíčení přítomen, je v nemocnici a má být souzen později.

Gengenbachův československý obhájce žádal veřejné přelíčení aspoň pro tu část procesu — kde by nebezpečně zveřejnění státních tajemství. Soud jeho žádost bez před-

běžné porady zamítl. Dovolil přítomnost dvou osob — které si obžalovaný jmenuje. Podle západních tiskových agentur bylo však odmítnuto československé vízum právnímu zástupci, kterého chtěl do Prahy vyslat Svaz německých novinářů v Bonnu, jenž chtěl mít k dispozici.

ci svou vlastní expertizu o korektnosti přelíčení.

Werner Gengenbach, který byl po osm měsíců ve vyšetřovací vazbě, se hodlá odvolat proti rozsudku k nejvyššímu soudu. Tento proces určitě nezůstane bez vlivu na německo-československý poměr, který sotva začal zvolna nabírat dech.

Vítáme Simase Kudirku

Příběh sovětského námořníka Simase Kudirky skončil po celé řadě nepříjemných dobrodružství a osobního utrpení šťastně. Kudirka, jeho manželka, matka a dvě děti jsou konečně v New Jersey svém novém domově. Sám Kudirka přichází do Spojených států jako americký občan. Chce co nejdříve zapomenout na svoje vlastní utrpení, ale nehodlá mávnout rukou nad svou tvrdou bývalou vlastí, Sovětským svazem. Je rozhodnut stát se mluvčím všech těch, kteří by ze Sovětského svazu rádi emigrovali, ale nemohou. Nemíní také mlčet o podmínkách v sovětských věznicích a pracovních táborech. Vítáme Simase Kudirku v New Jersey a přejeme jemu i jeho rodině šťastnou budoucnost ve Spojených státech.

C. R.

O ČESKOSLOVENSKU

Odňaté občanství

ČTK oznámila: "Ministerstvo vnitra ČSR odňalo státní občanství Jiřímu Hochmanovi, narozenému 3. června 1926, Jmenovaný v zahraničním tisku a štvavých zahraničních vysílačích soustavně hanobil socialistickou společnost a státní zřízení v ČSSR". Čs. rozhlas vysílal k této příležitosti komentář, ve kterém obvinil Hochmana, že — po vzoru svého politického přítele Pachmana — rozpoutal v zahraničí protičeskoslovenskou hysterickou kampaň. Hochman dostal mezitím místo na státní universitě ve městě Columbus, Ohio. Jeho krátké prózy mají vyjít v překladu v časopisech Esquire a New Yorker.

Nový hotel

V hlavním městě Slovenska uvedli do provozu nový hotel s názvem Bratislava. Postavili ho maďarští stavbaři v čase — pro Československo — rekordním: za 22 měsíců. Hotel má 950 lůžek ve 387 pokojích, moderní vybavení a rozsáhlý komplex pohostinských služeb. Bratislavská nedostatečná ubytovací kapacita tím bude částečně uspokojena.

Obchod s Albánií

V Praze byl podepsán protokol o obchodní výměně s Albánií na rok 1975. S malou balkánskou zemí, otevřeně se hlásící ke spojení s Čínou, obchoduje Československo — co do prodeje — hlavně s nákladními automobily, obráběcími stroji — lokomotivami, chemikáliemi a spotřebním zbožím. Z Albánie dováží železníky, chromovou rudu, asfalt, tabák, cigarety, zeleninu a ovoce.

Výnosný rybník

Nejvýnosnější vodní nádrž pro chov ryb v Československu je rybník Dehtař na Českokubedějovicku. Závod Státní rybářství v Hluboké nad Vltavou z něj během týdne vylovil na 3000 metrických centů ryb, což je z hektaru 900 kilogramů. Rybník, který se tentokrát lovil po dvou letech, je určen především pro chov kaprů, v menším množství pak pro chov línů, okounů, marén, candátů a štik.

Břemena přes váhu

Práce žen s nadměrně těžkými břemeny je sice předmětem stálé kritiky se strany čs. odborů a tisku, ale situace se příliš nemění. Podle nedávného výzkumu na Slovensku tu jen ve sféře obchodu pracuje se zbožím nadlimitní váhy stále ještě 17.150 žen, z nich většina v maloobchodě, nejvíce v obchodní síti "Zdroj-Potravinářský obchod". A ani po r. 1975 není vyhlídka na zlepšení: má se sice dořešit otázka vhodnějších velkoobchodních obalů pro cukr, konzervy, drůbež, vejce, těstoviny, olej, sáčkované mléko a cigarety. Ale v dohledu není racionalizace především u lahvového zboží, a to jak u alkoholických, tak u nealkoholických nápojů, piva, octa, moštů a sirupů. U výsekového masa se předpokládají nadlimitní váhy u 90% veškerých dodávek.

Jugoslávská návštěva

Na oficiální návštěvě byl v Československu místopředseda jugoslávské vlády a ministr zahraničí Minič. Úřední komuniké, vydané na závěr návštěvy, hovořilo o "ovzduší přátelství, otevřenosti a vzájemné úcty" — což je formulace, používaná na Východě pro už dost ostrou výměnu rozdílných názorů. Podle agentury Reuter šlo hlavně o diskusi kolem jugoslávského požadavku — aby čs. vláda netrpěla činnost jugoslávských emigrantů-kominformistů — jejichž spolupracovníci byli nedávno odsouzeni v procesu v Černé Hoře.

Jazzový festival

Koncem října se konal v Praze 10. jazzový festival. Byly na něm představeny některé nové čs. jazzové skladby v podání předních souborů i sólistů. Cenu Jaroslava Ježka — za dlouholetou interpretační činnost — dostal známý čs. vibrafonista Karel Velebný. Na pražském festivalu hrál také orchestr Count Basieho a klavírista Oscar Peterson se svým triem. Američtí hudebníci vystoupili s velkým úspěchem.

KORUPCE V ČSSR

V ideologii panuje "diktatura abstraktního nad konkrétním" — a důsledky tohoto stavu lze vidět v téměř všech oborech lidského života. Podívejme se blíže na jeden, který se stal předmětem poznámek v československém tisku a rozhlasu: tam ho také nazvali dosti ostře — "korupce v československé ekonomice". Cílem útoků tu tentokrát nebyli překupníci, cestující mezi podniky na území Československa sem a tam aby alespoň pro určité (pro plán a tedy i peněžní prémie) důležité období zajistili různé suroviny a polotovary. Tentokrát se mířilo jinak a s úmyslem podchytnout závist spoluobčanů. Prý je hodno rozhořčeného odsouzení chování oněch pracovníků zahraničního obchodu, kteří za své "obchody" inkasují tučné "černé provize"; v komentářích tu poletovaly sumy jako 10.000 švýcarských franků — tisíc dolarů — osm tisíc západoněmeckých marek — deset tisíc švédských korun; to vše jako obnosy, které musí připadat obzvlášť zločinné československým občanům, kteří — když už na to mají našetřeno — dostanou od státu milostivě jednou za pár let přiděleno 180 dolarů na "individuální cestu do nesoциalistických zemí", pokud jim ovšem tentýž stát takovou cestu vůbec povolí. A tady si zástupci výsadních společností jezdí po světě, obchodují — jak se dnes říká v oficiálních odsouzeních — "na úkor republiky" a dožívají se za to od zlých kapitalistů výše uvedené částky

Starosti s mládeží

Místopředseda čs. vlády, odpovídný za školství, Lúčan si ve Sněmovně národů postěžoval, že ve vztahu k mládeži se nesmí zapomenout na zkušenosti z let 1968-9. "Jen si vzpomeňte", připomněl Lúčan poslancům, "kolik mladých lidí podlehl nepřátelské ideologii a svoji činností si doslova podkopávalo všechny výhody, které poskytuje socialistická společnost". Místopředseda vlády zapomněl tyto výhody vypočítat. Rozhlasový komentátor jeho řeči ony starosti ještě upřesnil. Prý "někteří mladí lidé ještě stále odmítají přijímat názory — rady a zkušenosti starších, zkušených soudruhů."

v tvrdých valutách či v atraktivním zboží. Jeden komentář, který na toto téma vysílal pražský rozhlas, nešetřil — co do označení pachatelů — výrazy jako "nestydatí maloměstáci", "obohacování", "zneužívání moci" a uzavřel vše větou: "Uvedení paraziti byli po zásluze potrestáni". Bez — prozatím — bližších údajů.

Bylo-li svrchu popsané chování některých pracovníků exportních podniků předmětem trestního stíhání, pak je ovšem třeba upozornit na to, že beztrestně se po témže území státu pohybuje mnoho dalších lidí, kteří bez mrknutí oka obchodují podobným, ba dá se předpokládat, že ještě horším způsobem. Rok 68. jen mírně poodhalil roušku nad takzvanou "výměnou zboží", kterou Československo — už po více než čtvrtstoletí — provozuje se státy moskevského bloku, především ovšem s vedoucí silou tohoto tábora. Léta po roce 68 — už ovšem spíše ve statích a studiích, zveřejněných mimo území republiky — přinesla o tom další důkazy. Hovoří se často o zvláště působivém případě, kterým je bezpochyby československý uran. Odpovědní pracovníci tohoto průmyslu by mohli snadno vypočítat o jaké hodnoty tu československá ekonomika byla připravena a o jaké — neb uran se znovu v době energetické krize zhodnocuje — ještě přijde. A odborníci z jiných odvětví by mohli snést další příklad toho, jak — v silných uvozovkách řečeno — "výhodné" jsou pro Československo dodávky sovětských surovin, energetických zdrojů a polotovarů, zvláště ve srovnání s cenami, za něž opět Československo do Ruska vyváží složité technické výrobky, přesné stroje, lokomotivy a nákladáky, sací bagry a boty. Protože jde o mnohaletý — ročně několika-miliardový — obrát, je pochopitelné, že částky, jež by tu bylo možno vypočítat, by dosahovaly výšek astronomických. A za tyto transakce se nedostává "trest na svobodu", nýbrž právě naopak metal a s ním spojená, dobře placená funkce či teplé místo na tom či onom úřadě.

Stačí snad jen připomenout onen "stalinský" (a pak také "nevotnovský") způsob materiální zainteresovanosti —

praktikovaný ve vedoucích orgánech na různých vyšších i nižších úrovních. I v politbyru se za "dobré výkony" — rozuměj: věrnost a poslušnost vládci — rozdávaly kromě řádů a funkcí i velice konkrétní obálky s šustivým obsahem. Porovnáním výše obdržení částek si mohli podarovaní vypočítat míru vrchnostenské přízně. A totéž se praktikovalo i v krajích, na okresech, ve větších závodech, na stavebách a v úřadech. Když se posléze tato přímá forma korupce zprofanovala, přešlo se na jiný, tajemnější způsob "osobních" platů, prémie a důchodů. Ovšem podstata zůstala stejná: úplatkářství, jímž kdysi začali nahoře, se postupem času rozšířilo po celé společnosti a stalo se — jak dnes konstatují mnohé orgány, naposledy jeden výbor České národní rady — povážlivým zjevem, který (zjistil onen výbor) je stokrát méně trestán než jiné hospodářské delikty. Důvod: proti masovému jevu těžko postupovat soudním postihem; kapacita věznic je i v socialismu omezena.

Sch

Nová lanovka

Visutá lanovka mezi Tatranskou Lomnicí a Lomnickým štítem byla postavena v letech 1937-41. Nestačila však už zvládnout provoz. Proto byla vybudována nová paralelní kabinková dráha, s kabinkami pro čtyři sedící osoby. Start je v Lomnici jen o 500 metrů dál. Cíl na stejném místě.

Valuty za šneky

Drůbežářské závody v severočeských Příšovicích připravily letos ze sběrů v českých zemích pro vývoz téměř 150 tun zahrádních hmyžů. Nyní vzniká v družstvu Brno-Tuřany první čs. velkochov šneků, jichž má být brzy vyváženo 500 tun.

Vklady rostou

Neukojená kupní síla čs. občanů se stále zřetelněji zrcadlí v průběžně stoupajících vkladech ve Státní spořitelně. Od r. 1964 do letošního září stouply o 77 miliard korun. Průměrný vklad na jednoho obyvatele činí v českých zemích 7665 Kčs. Na Slovensku je to 7300 Kčs.

AMERICKÉ LISTY, československo-americký týdeník. — Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí. — Veškerá tisková práva vyhrazena. — Roční předplatné švýcarských Fr. 50.00 nebo ekvivalent.

AMERICKÉ LISTY, Czechoslovak-American weekly. Published and printed by Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08861. — Rights of republication of all materials herein are reserved. — Yearly subscription S. Fr. 50.00 or equivalent.

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU?
ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace leckdy unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Neměli vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu:
AMERICKÉ LISTY,
Postfach 3, 8027 Zürich/Schweiz

Přihlašuji se za odběratele "Amerických Listů" a předplatné zaplatím poštovní složenkou (celoročně, pololetně, čtvrtletně, Nehodící se škrtněte. Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní S. Fr. 25.00, čtvrtletní S. Fr. 13.00 nebo nepočet v jiné měně. Předplatné je možno uhradit i šekem nebo money order.

Jméno:
Adresa:

Volby a demokracie

O tom, jak fungují dnes ve světě existující politické systémy, vedou teoretici i praktici dlouhé spory. Ale všichni — rozumí se, alespoň trochu objektivní — se v podstatě shodují v tom, že systémy lze rozdělit na více či méně totalitní a více či méně demokratické. Ono označení "demokracie" se pak převážně vztahuje k metodě, jak je občanům dovoleno se volně, svobodně vyjadřovat k politickým poměrům v zemi. To se zatím — protože lepší metoda vynalezena nebyla — děje téměř či častěji volbami. Ve skutečně demokratických zemích jde o vol-

licům své kandidáty jako spásnou alternativu. Leč — bez ohlasu; v Bavorsku získaly obě kandidující komunistické strany necelé půl procento hlasů, v Hesensku jedno procento. Přeloženo do čísel: pro hlavní demokratické strany v obou západoněmeckých spolkových zemích hlasovalo přes čtrnáct milionů lidí; pro komunisty 85.000. Československé sdělovací prostředky pojednou s těmito údaji šetří.

Ostatně ne poprvé. Připomeňme dva další příklady jen z poslední doby. O týden dříve než v západním Německu se volilo také ve dvou rakouských spolkových zemích.

Ve Štýrsku dostali komunisté 1,3% hlasů (a tedy žádný mandát), ve Vorarlbersku 0,9% hlasů (čili opět žádný mandát). Československý tisk přešel i tuto neúspěšnou kapitolku mlčením. — Ovšem další příklad už je kapitální, byť — ve zmíněné propagandě — se stejným osudem: o pár dní před rakouskými zeměmi se — letos už podruhé — volilo ve Velké Británii. Bylo odevzdáno přes 30 milionů hlasů, z toho 11 a půl milionu pro labouristy a 10 a půl milionu pro konzervativce. Komunistická strana Anglie získala celkem 17.426 hlasů, to je něco přes půl promile. A to — pozor! — v zemi, která skutečně prochází složitým ekonomicko-společenským procesem,

ličeným v totalitní propagandě východoevropských režimů v barvách co nejtemnějších. Ani toto údajné strážidlo krize a zkázy však nevedlo britské voliče za kandidáty komunistické strany, nabízejícími (jako všude) brzy ráj na zemi, a to pro všechny. Čím to?

Vysvětlení je prosté. Občané v demokratických zemích už pěkných pár let mohou srovnávat, co to znamená žít ve svobodném státě (jako oni) a v totalitním režimu (jako mnohamilionové národy na východ od Labe, Krušných hor a Šumavy). A přestože mají mnohokrát mnohé výhrady ke způsobu, jakým se chová vláda jejich země, potvrdí znovu a znovu — v každých, tady dosti častých — volbách, že jsou jednoznačně pro demokracii a svobodu; a že odmítají jakoukoli totalitu a útlak.

Propagandisté vyšších šarží — jako je třeba v Praze Pavel Auersperg —, kteří se nezapývají běžným zpravodajstvím a jaksi "shrnují události", tento stav vidí a dokonce přiznávají. Právě on minulou neděli zauvažoval o "jisté tendenci" — a to je citát věru zašifrovaný —, "kdy určitá část veřejného mínění v Evropě pod vlivem úspěchů, dosažených v procesu uvolňování napětí a při odstraňování extrémních projevů studené války, poněkud polevila v aktivitě proti nebezpečí války". Rozšifrováno se tu říká: žádaný třídní boj se nekoná, lidé se starají o to, aby normálně a poklidně žili; a jak k tomu přijdou profesionální revolucionáři, kteří jim nabízejí tak skvělou budoucnost a zůstávají stále beznadějněji oslyšeni? Pražský správce mezinárodní revoluční tribuny tu ony miliony nevědčáků — jak se říká pěkně "sjeť". Vlastně — věčná škoda, že se to nikdo z nich ani nedoví!

Ale začali jsme bavorskými a hesenskými volbami. Skončíme také u nich. Stálý zpravodaj Čs. rozhlasu v Bonnu vidí příčiny volebních neúspěchů vládních stran v "nezaměstnanosti, trvalé inflaci, v krizi v zemědělství, ve stavebnictví a v dalších hospodářských oblastech" — jakož i v nerozhodném postupu vlády. Kupodivu však už nevysvětluje, proč se tedy voliči neutíkají ke komunistickým kandidátům, kteří tvrdí, že právě tyto neduhy jimi propagované zřízené okamžité odstraní. A proč volí — v západním Německu jedny, v Anglii třeba zas jiné — strany, o nichž východoevropská propaganda hovoří pouze hanlivě. Odpověď už jsme řekli, ale zopakujme ji: protože volí demokracii proti diktatuře; protože hlasují pro svobodu, proti zvlí a teroru.

J. Dresler

Milan Schulz

Praha čeká na jaro

"Praha čeká na své druhé jaro" je nadpis článku v jednom z posledních vydání známého italského deníku Corriere Della Sera. Pietro Formani rozebírá a hodnotí v tomto článku novou knihu o Československu, která vyšla v tyto dny v milánském nakladatelství Sugar a má název "Nove lettere da Praga" — "Devět dopisů z Prahy". V této dopisové formě anonym z Prahy, bývalý profesor a člen komunistické strany, vyloučený na podzim roku 1968, nyní manuální dělník, popisuje náladu v zemi, poměr obyvatelstva k režimu a komunistické straně, život a názory dělníků a intelektuálů a naděje do budoucna.

Komentátor v Corriere Della Sera, nezávislém, ale spíše levicově orientovaném listu — hodnotí obsah knihy jako velký osvětlující a poučný dokument také pro italské čtenáře. Píše, že i Italům je třeba, aby znali pravou skutečnost, aby si pod dojmem takzvaného uvolnění a normalisace neuklidňovali svědomí výklady, že teď už je to anachronismus připomínat sovětskou invazi do Československa, protože všechno je tam zase normální. Ano, normální, píše Corriere Della Sera, ale po sovětském způsobu. To znamená režim, který se veze na sovětských tancích a je držený policejním aparátem. Má strach ze všeho: z živých, kteří by mohli myslet a mají odvalu mluvit, bojí se památky mrtvých, mají obavu z mládeže, nevěří intelektuálům a dělníkům, nevěří nikomu. Nemůže věřit, protože Husákovy vedení ví, že nemá upřímnou podporu ani deseti procent národa. A ti, co navenek režim podporují, jsou buď staří anebo noví stalinisté, byrokrati anebo kariéristi. Těch, kteří mají odvahu dát otevřeně najevo svůj odpor k režimu, je málo.

Převážná většina obyvatelstva, zklamaná a zahořklá nedávnou minulostí, je apatická a nechce mít nic s po-

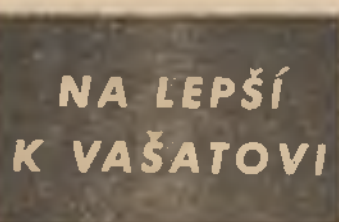
litikou. Je zklamaná také postojem Západu, příliš slabým a nesourodým, a ovšem také konformismem západních komunistických stran, které pro svoji hospodářskou závislost na Sovětském svazu nemají odvahu se nezávisle projevit, až snad na italskou komunistickou stranu. Komentátor Pietro Formani se ztotožňuje s pisatelem dopisů z Prahy v optimismu co do budoucího vývoje. Věřící, že rostoucí napětí v mezinárodním komunistickém hnutí a zejména v Sovětském svazu povede k zhroutilí celého sovětského imperia bud' katastrofálním zvratem anebo postupujícím vnitřními přeměnami.

Betino Craxi, vicešéf italské socialistické strany, který napsal k této knize nadšenou předmluvu, ji končí slovy: "Pro všechny velké klivdy a nespravedlnosti dříve nebo později zazní hrany historie. Zazní jedinou také v Československu a budou znamením nového jara, opět svobody a nezávislosti a skutečného socialismu."

B.

Nedostatký v přepravě

Debaty kolem novelizace zákona o státních drahách v čs. parlamentě konstatovala mimo jiné nedostatky především v mezinárodní přepravě, hlavně nákladní. Má dojít k přestavbě pohraničních stanic v Děčíně, ve Štúrovu a v Rajce (to už na maďarském území). Technicky zaostala i největší čs. překladová stanice v Čierné nad Tisou, na hranicích se SSSR. Stále je tu třeba příliš mnoho ruční práce. Mimořádně silný má být vzrůst automobilismu. Zatímco počet osobních vozů v ČSSR vzroste napřesrok na 1 a čtvrt milionu, během dalších 15 let přibudou další 2 miliony osobních aut. A další statisíce nákladních. Parlament znovu zjistil pomalý postup v budování dálnice a příliš vysoké výrobní náklady na její stavbu.

by svobodné a tajné, v nichž se vůle lidí promítne v počtu hlasů, odevzdávaných pro to či ono politické seskupení.

Konkrétní příklad: nedávno se volilo — z československého hlediska — u sousedů: jednak v blízkém Bavorsku, jednak ve vzdálenějším Hesensku. Oficiální sdělovací prostředky v Praze a Bratislavě daly zaznít pouze hlasům západoněmeckých komunistických předáků, kteří vyličili hrůznou situaci, v níž se obyvatelstvo NSR právě nachází, a nabídli vo-

Chlubili se cizím peřím

V Klubu spisovatelů v Praze se konala tisková konference k 25. výročí založení nakladatelství Československý spisovatel, na níž se jeho vedoucí pochlubili dvěma úctyhodnými čísly: nakladatelství vydalo až dosud 3.700 publikací v celkovém nákladu 55 milionů výtisků. Do značné míry je to však chlubení cizím peřím.

Nakladatelství Československý spisovatel vzniklo před 25 lety znárodněním soukromého nakladatelství Borový, z jehož hmotných i ideálních fondů nová firma čerpá vlastně dodnes. Myslíme tím na příklad na vydavatelská práva děl bratří Čapků, Karla Poláčka, Eduarda Basse, Vítězslava Nezvala a mnoha jiných kmenových autorů Borového. Celkový náklad knih těchto autorů, kteří do Československého spisovatele přešli zcela automaticky, činí sám několik milionů výtisků, které lze sotva připsat k dobru "velkému rozvoji literatury v období budování socialismu". Za své činnosti si Československý spisovatel sice vybudoval novou a vlastní skupinu kmenových autorů, jejichž knihy představují další

miliony a miliony výtisků, jimiž se však zase dnešní vedení nakladatelství nemůže příliš chlubit. Jde totiž o úspěšné a zpravidla v několika vydáních vyšlé práce Aškenazyho, Liehma, Kundery, Škvoreckého, které jsou dnes zakázané, dále práce nyní nežádoucí spisovatelů jako Seiferta, Hoffmeistera a mnoha dalších, a o celé zrušené edice, jako byla podnětná knižnice Otázky a názory. Z 3.700 titulů Československého spisovatele za posledních 25 let patří desítky mezi zakázané knihy a stovky titulů jsou nežádoucí, takže nemožno vyjít znovu. Rovněž z celého vějíře literárních časopisů Československého spisovatele nezbyl kámen na kameni. Dokonce i své jméno Československý spisovatel nese dnes nakladatelství spíše ze setrvačnosti než právem, když Svaz československých spisovatelů byl zrušen. A tak je nakladatelství Československý spisovatel ve chvíli svého jubileování pouhým torzem. Kdyby se nepřizívalo na literární minulost, patřilo by svým edičním plánem mezi poslední krajská nakladatelství.

J. Dresler

Milan Schulz

SLOVAK GYMNASTIC UNION

SOKOL

of the United States of America

THE FIRST SLOVAK SOKOL SOCIETY in the U. S. A.

OFFERS YOU:

- MANY FRATERNAL BENEFITS
- COMPLETE LIFE AND ENDOWMENT INSURANCE
- MORTGAGE PROTECTION INSURANCE
- SUMMER PHYSICAL FITNESS CAMPS
- RECREATIONAL ACTIVITIES IN OUR HALLS

DON'T WAIT — JOIN NOW!
WE ARE HERE WHEN NEEDED

276 Prospect Street, East Orange, N. J. 07017

(Area Code 201) 676-0280

ANDREW VENGLARCHIK, JR.
PresidentJOHN SOPOCI
Secretary

WILSONŮV PROGRAM

Britská královna Alžběta Druhá přečetla v Dolní sněmovně program nové Wilsonovy vlády. Pozorovatelé ten, to program hodnotí jako ctižádostivý pokus získat opět v řadě hospodářských problémů pevnou půdu pod nohama. Wilsonova vláda si mohla předsevzt víc, než ještě před několika měsíci, kdy vládla jako menšinový kabinet.

Některé zákony ministerský předseda Wilson bude muset prosadit v parlamentě urychleně, dříve než v jeho vlastní straně ožije se staronovou prudkostí diskuse o britském členství v Evropském společenství a jiné spory. Harold Wilson byl kdysi pro britské členství, později jako vůdce opozice rozhodnutí konservativní vlády podat přihlášku do EHS prudce napadal. Nyní své stanovisko opět poněkud modifikoval — o tom, zda Velká Británie zůstane členem Evropského společenství anebo z něho opět vystoupí, má rozhodnout lidové hlasování, k němuž chce Wilson vyzvat britské voliče do jednoho roku.

K nejradikálnějších změnám se Wilsonova vláda chystá na poli zestátnování různých průmyslových odvětví; loděnice a stavba letadel mají být převedeny — v souhlasu se sliby, které dal Wilson nejen voličům, ale i mocným odborářským předákům — do státního vlastnictví. Jistým překvapením je, že nemají být zestátněna přístavní zařízení. Vláda se dále hodlá rozhodujícím způsobem podílet na těžbě ropy z nových ložisek v Severním moři — zároveň však zaručuje cizím společnostem odpovídající podíl na zisku.

Jiné opatření pravděpodobně vyvolá větší odpor než oznámené zestátnění loděnic a leteckého průmyslu. Wilson chce vytvořit státní orgán, který bude mít právo kupovat akcie soukromých společností. Soukromý kapitál takové počínání považuje za zestátnění zadními dvířky, protože tímto způsobem stát může zvýšenou mírou zasahovat do chodu soukromého sektoru.

Wilsonova vláda chce prosadit dále zákony, které zamezí diskriminaci žen na pracovištích, zlepši právní postavení nájemníků a zajišťí odškodnění klientům cestovních společností, které u dělaly úpadek.

Soukromým společnostem — které budou ochotny připustit státní kontrolu anebo snad lépe řečeno pouze státní dohled nad vlastní výrobou a její účelností, chce Wilsonova vláda nabídnout výhodnou finanční pomoc.

Labouristická vláda se chce tímto způsobem podílet na plánování celkové výroby. V dnešní těžké hospodářské situaci je pravděpodobné, že tento návrh řada závodů a podniků přijme.

Wilsonův program přečtený

Mezinárodní přehled

— jak si to žádá tradice — královnou Alžbétou byl formulován v duchu takzvané společenské smlouvy, kterou Wilson uzavřel s představiteli odborů; vláda se v ní zavázala, želepší sociální postavení pracujících a odbory se zavázaly, že nebudou v příštích letech předkládat přehnané mzdové požadavky. Jen tak je podle mínění ministerského předsedy možné omezit deficit v zahraničním obchodu, zpomalit tempo inflace, prosadit víc sociální spravedlnosti a zajistit všem právo na práci.

—qer

OPATRNÝ SCHMIDT

Křesťanští demokrati vždy varovali před jakýmkoli obchody se Sověty, které by učinily spolkovou republiku hospodářsky závislou na Moskvě — zejména v energetickém sektoru. Schmidtova vláda soudí, že tento dovoz ze Sovětského svazu nemá přesáhnout 12-14 procent celkové spotřeby energie ve spolkové republice, to je množství, které by se — jak ukázala zkušenost z loňské zimy — mohlo dobře ušetřit v případě nutnosti omezením spotřeby. Že Bonn je rozhodnut zajistit plynulý přísun energie ze Sovětského svazu, vysvětluje z jeho požadavku, že trasa vedení o vysokém napětí musí vést od Kaliningradu, kde by západní Němci postavili Sovětům jadernou elektrárnu, přes západní Berlín do spolkové republiky tak, aby bylo vyloučeno — jakékoli svévolné přerušení dodávek elektřiny pro západní Berlín. Moskva s ohledem na východní Berlín v tomto bodě dosud neustoupila. Bonnská vláda však trvá na svém, že bez těchto ústupků ze sovětské strany nebude jaderná elektrárna u Kaliningradu postavena.

ZEMŘELA SOV. MINISTRYNĚ KULTURY

Jekatěrina Alexejevna Furcevová byla příkladem ženy, která to ze stranické funkcionářky v modrákách dotáhla až na první dámu země, reprezentující na plesích a divadelních představeních — stýkající se s filmovými hvězdami a korunovanými hlavami.

Její kariéra začala ve třicátých letech, kdy byla jmenována tajemnicí koreněvského komsomolského výboru v Kurské oblasti. Tehdy probíhala násilná kolektivizace zemědělství, a Komsomol byl hlavním pomocníkem strany při jejím provádění. Přadlena Furcevová postupovala stále výš na žebříčku funkcí, byla poslána na studia na leningradskou vysokou školu leteckou, do Moskvy na Ústav pro jemnou chemickou techniku, a nakonec na vyso-

kou školu stranickou. Přitom pilně pracovala jako stranická funkcionářka, za druhé světové války vykonávala práci politruka v armádě, po válce se stala tajemnicí moskevského výboru komunistické strany. Také v soukromém životě navazovala užitečné styky. Její dcera z prvního manželství se provdala za syna vrchního sovětského aparátčika Kozlova — ona sama uzavřela sňatek se stranickým činovníkem Firjubinem, který pak nastoupil diplomatickou dráhu.

Veřejnost byla na Jekatěrinu Furcevovou poprvé upozorněna při prvomájovém průvodu. v roce 1955, kdy ji tehdejší sovětský předák Chruščov objevil v davu a pozval na tribunu mezi nejvyšší sovětskou prominenci. Brzy po této příhodě postoupila Furcevová do ústředního výboru strany, později se stala dokonce jako jediná sovětská žena členkou vládnoucího politbyra. Za Chruščovovy éry byla nejvlivnější a nejvýše postavenou sovětskou ženou a vysloužila si přívlastek "Kateřina Třetí". V roce 1960, se Furcevová stala ministryní kultury. Proslula svými výpady proti Pasternakovi a Solženicynovi. Ve své funkci jezdila Furcevová do mnoha západních zemí, podporovala kulturní styky se Západem a uskutečnila pro sebe sen mnoha sovětských občanů: žít jako na Západě. To také vedlo nakonec k jejímu pádu ve straně. Letos v květnu vyvolala ve světě pozornost zprávy západních dopisovatelů z Moskvy, že Jekatěrina Furcevová upadla v nemilost — protože využila svého postavení k získání stavebního materiálu pro luxusní daču, údajně na jméno své dcery. Jejím konservativním odpůrcům v ústředním výboru to stačilo; Jekatěrina Furcevová musela za stavbu dodatečně zaplatit skoro jednašedesát tisíc rublů, a nebyla jmenována jako kandidátka pro znovuzvolení do Nejvyššího sovětu v letošních červnových volbách.

ČESKÝ ZPRAVODAJSKÝ "HUMOR"

Několik slov ke způsobu, jakým o nedávné volební kampani v NSR referovaly sdělovací prostředky v Československu. Na adresu západoněmecké sociální demokracie — SPD — psal tedy expert na socialismus a zpravodaj Rudého práva: "Celostránkové inseráty CSU varují před socialistickým dobrodružstvím SPD" — tomuto vtipu, komentuje dopisovatel ústředního deníku KSČ — se smějí i špičkoví funkcionáři sociální demokracie, jako by v SPD ještě šlo o socialismus.

Lidová demokracie, deník strany lidové, jež je formál-

ně vzato, politickým seskupením československých občanů, hlásících se ke křesťanskému přesvědčení — stejným způsobem diskvalifikuje křesťansko — demokratické strany v západním Německu. Vůdci této strany v Bavorsku a v Hesensku, podle Lidové demokracie, vystupovali prý — cituji — "v duchu bezuzdného extremismu, otevřeného sympatizování s neonacisty, hrubé demagogie a revanšismu. Sebelepší náznak důkazu zůstalo jak Rudé právo — tak Lidová demokracie — dlužní: Pro ně pro oba, je výlupkem demokratických, socialistických a vůbec lidumilných ctností jedině Německá komunistická strana.

Dopisovatel pražského rozhlasu uznal její účast v kampani za tak významnou, že poctil svou referentskou účastí právě jen její volební shromáždění v Mnichově — v mnichovské Schwabinger Bräu — Švábské pivnici, a shledal to tam, jak jsme slyšeli v pražském rozhlase — velikolepé. S nadšením psal o stovkách mladých lidí, kteří prý zaplnili velký konferenční sál. A obrovská prý účast mladých lidí ho vedla k zamyšlení nad tím, že se všichni narodili už v Německé spolkové republice. Nu — a — milují komunismus! Všeci. Na potvrzení přinesl Josef Hora hned tři interview. Se členskými přihláškami se dveře netrhnou!

Nuže, je po volbách. A ta velikolepá Německá komunistická strana získala v Hesensku 0,9% a v Bavorsku dokonce jen 0,4%. V celém mnichovském Schwabingu a přilehlých čtvrtích se z více než 40.000 hlasujících vyslovilo pro kandidáta německé komunistické strany 224 lidí. Pro maoistickou konkurenci 176. To všechno není víc než marginálie; pro zpravodaje pražského rozhlasu ovšem to je ústřední, téžiskové téma. K samotným volbám v NSR se vrátíme v příštím čísle.

HORLIVÝ BREŽNĚV

V prosinci poletí Brežněv do Paříže, v lednu do Káhiry, do Moskvy pozval britského premiéra Wilsona. Tato spousta Brežněvových diplomatických akcí je důsledkem světových událostí poslední doby: nové vedení vlády ve Francii, v Záp. Německu — USA, Británii, na druhé straně nutnost, aby Moskva uvedla do pořádku svoje pošramocené styky s Egyptem.

Podobná diplomatická činnost Moskvy byla patrná také na podzim roku 1972, tehdy ovšem světem cestoval Brežněv, Kosygin a Podgornij. Nyní jezdí pouze Brežněv, který takto vyniká ještě zřetelněji jako vedoucí sovětská osobnost ve světové aréně. A — navíc — podle některých znalců, dnes návštěva z Moskvy, kterou některé zemi učiní kdosi jiný nežli Brežněv se dá vyložit jako známka moskevského chladu k hostitelskému státu.

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.50% přinese 7.90%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na čtyři roky

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplatíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připlácujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation* ve Washingtoně.

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021

aneb

2636 CENTRAL PARK AVE., Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

and

590 EAST 187 STREET Bronx, New York 10458

"PRAHA V SRDCI"

Jeden z renomovaných francouzských levicových intelektuálů — Pierre Daix — vydal v Paříži knížku, nazvanou "Praha v srdci" (Prague au coeur). V předmluvě Daix vysvětluje, proč se rozešel s komunistickou stranou Francie, jejímž byl po třicet let členem. V jeho pohnutkách a důvodech figuruje význačnou měrou i bezpráví, jehož obětí se stalo Československo.

Citát z Daixe: Je zapotřebí zůstat solidární s Československem — dokud českému a slovenskému národu nebudou vrácena jejich legitimní práva; v Evropě nemůže existovat socialismus, dokud je pražské jaro potlačeno. Komunistické straně Francie Pierre Daix vytýká zvláště její postoje: k případu Československa a k případu Solženicynovu. Rozhodnutí resignovat na členství ve straně v něm definitivně uzrálo v únoru 1974, když ústřední francouzský komunistic-

ký deník L'Humanité napsal svůj článek o Solženicynovi, vyhnáném do exilu, titulkem: "Solženicyn na dovolené ve Švýcarsku". "Pokládám mravně za neudržitelné" — píše Daix — "spojuje-li se někdo s těmi, kdo špiní Solženicyna a s těmi, kteří žádají, aby byla Dubčekovi připsána na vrub zodpovědnost, jež ve skutečnosti padá na Brežněva." V dalším zdůvodňuje Pierre Daix své rozhodnutí, rozejít se s komunistickou stranou Francie, takto: "Měsíc po vynuceném odchodu Solženicynově z Ruska jsem si uvědomil, že se komunistická strana Francie smířila s invazí zemí varšavské smlouvy do Československa, KSČ se vyslovila pro politické řešení situace v Československu. Co to má znamenat" — táže se Daix, — "jestliže v tom není obsažena nezbytnost, vrátit nejprv československému lidu jeho politická práva, jestliže tím není miněno odstranění poli-

tických důsledků vojenské okupace a návrat autonomie Komunist. straně Československa? Neměl jsem důvěru k slovům "politické řešení", pokračuje autor knihy "Praha v srdci" — a tato jeho nedůvěra byla spojena s obavou, že komunistická strana Francie se snaží dosáhnout politického kompromisu se Sovětským svazem o Československu. Podnět k těmto obavám mu zavládl výrok vůdce francouzských komunistů George Marchaise, který se v březnu 1974 zmínil o jakési "vlastní Dubčekově zodpovědnosti" za intervenci zemí Varšavské smlouvy. Nacez se zodpovědnost komunistické strany Sovětského svazu a kolektivní zodpovědnost varšavské pětky pomíjí naprostým mlčením. Podle toho Dubček tedy a nikoliv Brežněv je vinen vojenskou intervencí. To je okolnost — komentuje Daix logiku vedení KSČ —, jež činí tuto intervenci snad politováníhodnou, ale která ji, nicméně, ospravedlňuje.

Daix pokládá za nezbytné, aby socialismus, tvář v tvář sovětskému despotismu, našel opět cestu k svým mravním zásadám. Sovětský despotismus je pro něho výsledkem chybné asimilace socialismu s něčím, co neznamená nic víc nežli kolektivizaci výrobních prostředků. V takové infrastruktuře — pokračuje Pierre Daix — nelze rozvíjet socialistickou kulturu, naopak — znamená to kulturně a politicky krok zpět. Daix poznamenává, že by byl mohl zůstat ve straně, již sloužil jako příklad pro její ujišťování, že je uvnitř strany možná svobodná diskuse. Problém, jak se kladl jemu, byl však ten, zda může uvnitř strany bojovat proti úpadku. Rozhodl se odejít proto, že rozpor mezi zájmy sovětského despotismu a zájmy evropského socialismu, odhalený obsazením Československa v srpnu 1968 — nabývá rostoucí měrou na významu. Uznat to, co se dalo po okupaci Československa za normalizaci — by znamenalo, uznat přednostní význam zájmů Sovětského svazu oproti socialismu. "Nemohu sdílet takovýto postoj, který pokládám za neslučitelný se socialismem" — píše Daix a pokračuje: "Solženicynovo vyhnanství odhaluje hlubokou vnitřní morální sovětskou krizi, jež se však kdykoliv může změnit v krizi politickou. Tento případ, právě tak jako to, co se událo s Československem, je překvapením jenom pro ty, kteří se nepokoušejí porozumět tomu, co se děje v takzvaném socialistickém světě." Daixův závěr: Záleží na naší bdělosti a na naší solidaritě, zda bude socialismus uchráněn před despotismem, který jej mrzačí. V souhlase se všemi tradicemi internacionalismu musíme být solidární s Čechoslováky.

Sovětské rozkrádání

Sovětské podniky chrání zvenku i zevnitř ozbrojené stráže ve vrátnicích, četní členové administrace a funkcionáři tak zvaných společenských organizací na pracovištích samých. Zaměstnanci si však přesto nadále nezákonně přivlastňují výrobky i materiály. Sovětský tisk razil pro tyto rozkrádače název "něsuny". Soudě z hojných sovětských pramenů, pracující projevují často velkou vynalézavost ve snaze vynést z podniku nejen potraviny nebo výrobky široké potřeby, ale i materiály, které lze prodat nebo z nichž lze vyrobit předměty, po kterých je poptávka. Činnost rozkrádačů je patrná ve všech odvětvích sovětského hospodářství. Na rozkrádání se zřejmě podílí značná část pracujícího obyvatelstva. List "Socialistická Industrija" nedávno doznal, že v jednotlivých podnicích bývá během jednoho roku dopadeno při činu "několik set lidí". Je třeba předpokládat, že počet nepřistížených je značně vyšší. O tom, jak se tento jev rozmohl, svědčí i skutečnost, že příčiny rozkrádání a opatření proti němu jsou v sovětském tisku neustále na přetřesu.

Mezi naléhavá opatření v boji s rozkrádáním je nutné zařadit vytvoření zvláštní stálé komise ve velké továrně na cukrovinky "Zarja". Jak sdělil prokurátor Gudkovič, komise, kterou tvoří zástupci podnikového ředitelství, jakož i stranické, odborové a komsomolské organizace, má zahájit "ofenzivu proti nežádoucím jevům". Spektrum otázek, pro něž je komise kompetentní, je široké a sahá "od posuzování provinileců a udělování veřejných důtek po předávání materiálů vyšetřujícím orgánům". Pro každého člena osazenstva, který se dopustí drobné krádeže, se zřizuje zvláštní osobní záznam. do něhož se zapisují hlavní údaje o jeho osobě a podrobně vysvětlují motivy, které ho přiměly k porušení práva. Nejzajímavější však je, že tajemníkem této komise je bývalý trestanec. K jeho povinnostem patří potírat rozkrádání socialistického ma-

jetku a upevňovat pracovní kázeň. Takto se v podniku vytváří pro boj proti rozkrádacům nová pozoruhodná funkce — "vedle ředitele placený a oficiální udavač". Sovětské sociologové ujišťují, že k rozkrádání v podnicích dochází tam, kde je oslabena evidence a kontrola hmotných hodnot. Redukují tudíž vážný problém na čistě technické příčiny, přičemž přecházejí mlčením fakt, že to je jen jedna stránka věci. Závažnějšími faktory, které přispívají k tomuto jevu — jsou příliš nízké výdělky sovětských pracujících, nedostatek nejrůznějšího spotřebního zboží a zejména nehošpodárnost a špatný příklad vedoucích pracovníků, kteří nejen trpí poškozování a ničení materiálních hodnot, ale také sami volně nakládají se státními prostředky podle svých potřeb k svému osobnímu prospěchu. Právě tato skutečnost napomáhá k tomu, že stále více lidí zavírá oči nad těmito nešvary a dokonce je ospravedlňuje. Jako v jiných komunistických zemích, i v Sovětském svazu si podle všeho rychle razí cestu nemorální heslo "kdo nekrade, okrádá svou rodinu".

VK

Heřman - Germain

Najdete je všude na světě. Lidé co šmírujou, co mají večně natažené uši, co čtou druhým přes rameno, co poslouchají za dveřmi, a co pak mají zvláštní nutkání zaslechnuté a zahlédnuté, doplněné značnou dávkou vlastní fantazie, donést na jakési příslušné místo. Žalobníkové jsou známi už z prvních tříd základních škol a je to jakási mírná charakterová vada. K tomu, aby z ní mohla vzejít nějaká škoda, musí být ovšem dva. Ten kdo šmíruje a ten kdo to šmírování bere vážně. Asi ale nikde na světě nemá tento druh lidí vlastní tiskový orgán, jakého se jim dostalo v znormalizovaném Československu v podobě týdeníku TRIBUNA. V jeho takzvaných čtenářských dopisech si bylo možno přečíst už stovky hlášení takových bdělých očí a uší. Co kdo řekl neslučitelného se stranickou linií v hospodě či při lázeňské léčbě, co si povídal hlouček studentů na tramvajové refýži, co usoudila stará paní ve vlakovém kupé. Dopisovatelé Tribuny už i písemně zaznamenali účastníky politických školení, kteří si při něm čmárali po stole, anebo dokonce usnuli. Velká kampaň nedávno proběhla v tomto vznešeném listu, když v něm předtím jeden dopisovatel udal starou Moravanku, která — nic zlého netuše — v dobrém zavzpomínala na první republiku. TRIBUNA celé týdny otiskovala dopisy rozhořčených stoupenců strany a vlády — kteří to té Moravance jak se patří dali. Šmírové v roli dopisovatelů sledují ale i stranické a veřejné funkcionáře, zda někdo z nich nezajde do kostela, ne-

nechá pokřtít dítě či dokonce nepřipustí účast kněze na pohřbu své babičky. Když takzvaní dopisovatelé nestadí, zaskočí redaktori sami. Před několika týdny jeden z nich vzrušeně popsal, jak četl přes rameno v tramvaji jedné dívky z knížky, neboť prý chtěl vědět co to ta dívka očima jen tak hltá. Jeho vlastní oči se však rozšířily hrůzou, neboť zjistil, že je to román z doby obrodného procesu plný prý pomluv a posměšků na naší socialistickou moc. Usoudil, že je třeba co nejrychleji zamezit, aby se taková díla dostávala naší omladině do rukou.

Šmíruje se i v zahraničí, pochopitelně jen v tom tak zvaném kapitalistickém, ačkoliv v tomto případě jde spíš už o báchorky a o zlou vůli prostě lhát. Tak jeden dopisovatel, jenž získal privilegium cestovat po evropském Západě všude viděl stovky a tisíce žebráků s nataženými rukama — mezi nimi — pochopitelně — československé exulanty. Jakýsi E.S. z Prahy 3 zase popsal, jak prokoukl bez turistických brýlí Německou spolkovou republiku, neboť je plavovlasý a má takové přízvuky, že se mohl vydávat za Němce a jednou i za Američana. A tak viděl samé nacistické spolky, díky SS a dobře promazané střelné zbraně, oslavování Hitlera a v televizi pořad Jedno srdce a jedna duše s útoky na Slováky a na židy. Zmíněný pořad vskutku existuje, jenže je skvělým příkladem demokratické televizní tvorby jako ostrá satira na všechny hloupé pozůstatky včerejška. E.S. asi nemá smysl pro humor, (Pokrač. na str. 7)

Další brigády

Stále neuspokojivý stav podzimních zemědělských prací, zhoršený ještě nepřízní počasí, přinutil vedoucí čs. orgány k dodatečnému organizování městských pracovníků brigád na pomoc venkovu. Na prvním místě je samozřejmě armáda, která přijde na rozkaz, má vlastní zásobování a dopravní prostředky. Na druhém místě jsou velké továrny, které ovšem mají teď samy dost práce s doháněním plánu. A tak jsou přece jen početnější brigády z úřadů, kanceláří a škol, kde se "to tak nebere". Pro zajímavost: koncem října bylo na polích neskliženo ještě 17.000 hektarů brambor, přes 115.000 hektarů kukuřice a dvě třetiny sklizně cukrovky. Jeden funkcionář slovenského družstva prohlásil, že se jim sklizeň patrně protáhne až do ledna (!).

LÉKY

do ČSR pod dozorem reg. lékárníku ze Švýcar.

TUZEX

autoris. agent, rychlá a spolehlivá služba.

CESTOVÁNÍ

do celého světa, speciálně do ČSR

a stále sem vozíme návštěvníky. Pište o informace nebo přijďte. Pro jistotu a spolehlivou službu pouze

F. ALEŠ

ALESH TRAVEL AGENCY • ALEŠ EXCHANGE COMPANY

pouze na této adrese: 1371 First Ave., New York, N.Y. 10021
Vaše objednávky dáváte pouze oprávněným zástupcům.

SPORT

Čs. fotbalové reprezentační mužstvo zahájilo kvalifikaci pro evropský šampionát prohrou, když na Wembley stadionu v Londýně podlehl mužstvu Anglie 3:0. Čs. hráči byli v prvním poločase rovnocenným soupeřem a měli mnohé gólové šance, jichž však nevyužili. Ve druhém poločase převzali Angličané iniciativu a proti třem ukázkovým gólům byl čs. brankář Viktor bezmocný.

V prvním utkání 2. kola evropské fotbalové soutěže o Pohár UEFA zvítězila Dukla Praha na olympijském stadionu ve Stockholmu nad družstvem Djugaarden 2:0. Druhý čs. účastník této sou-

Zájemcům o basketbal

Československé olympijské basketbalové mužstvo A a B bude mezi devátým listopadem a šestým prosincem hrát s mnoha americkými mužstvy v celé řadě US měst. Kdo by měl zájem o podrobný časový rozvrh, nechť se o bližší informace obrátí na: Mr. Peter Heger, 1010 NE 123 St., Miami, Fla. 33161.

Martinské posvícení

Krajanské Skupina od Panny Marie Karmelské v Asorij, N. Y. slaví 17. listopadu t. r. **MARTINSKÉ POSVÍCENÍ** za účasti houstonského pana biskupa Dra. J. L. Mořkovského.

Povodně na Slovensku

Silné deště, které začaly na Slovensku v noci z 20. na 21. října, způsobily v příštích dnech v mnoha oblastech záplavy, jaké nepamatují ani nejstarší tamní obyvatelé. Šlo vlastně o celou severní polovinu Slovenska, neboť se rozvodnily všechny toky s výjimkou Dunaje a dolní Moravy. V Západoslovenském kraji byly ohroženy hlavně Levice a okolí; evakuováno bylo obyvatelstvo z Dolní Seče, z Horní Seče, z Turé a Pohronského Rusko-va. Na Středním Slovensku vystoupil ze břehů nejvíce Hron. V Bánské Bystrici ohrozily vody provoz v mnoha závodech, voda strhla tři mosty a zaplavila silnice a železniční tratě. Pod vodou a bez elektrické energie byla i Rimavská Sobota. Z několika okolních obcí byli také lidé evakuováni. Odříznuté obce byly zásobovány z vrtulníků. Záchrané akce podnikla obojživelnými vozidly a čluny čs. armáda. Voda zaplavila také část města Sliač. Byl stržen most mezi Zvolenem a Stráží, silně poškozen most přes Hron. Ve Východoslovenském kraji se nejvíce rozvodnily řeky Hornád,

těže — Baník Ostrava prohrál ve francouzských Nantes s místním FC těsně 0:1. Zápas sledovalo přes 20.000 diváků. V zahajovacím utkání tradiční soutěže o Středoevropský pohár podlehlo Sklo Union Teplice italskému celku AC Fiorentina 1:2. Odvetné zápasy budou čs. mužstva hrát v domácím prostředí.

Ve 4. kole Českého poháru ve fotbale byly tyto výsledky: Sparta Praha-Liberec 1:0, Zbrojovka Brno-NHKG Ostrava 0:0, na pokutové kopky 5:2, Slávia Praha-Hradec Králové 4:1, Baník Ostrava-Vítkovice 4:1, Škoda Plzeň-Žatec 3:1, Sklo Union Teplice-Děčín 3:0, Bohemians Praha-Slavoj Vyšehrad 6:1, Třinec-Olomouc 1:0. Slovenský pohár-čtvrtfinále: Inter Bratislava-Spartak Trnava 2:4, Lo. Košice-Žilina 3:1, Nitra-Prešov 3:0. Vítězové národních pohárů se utkají ve finále o Československý pohár.

Výsledky I. hokejové ligy: Košice-Kladno 0:6, Pardubice-Brno 4:1, VŽKG-Gottwaldov 6:2, Č. Budějovice-Plzeň 4:3, Bratislava-Litvínov 6:1, Dukla Jihlava-Sparta Praha 3:2.

Tabulka

1. SONP Kladno	15	24
2. Sparta	15	22
3. Dukla Jihlava	15	20
4. Sn Bratislava	15	18
5. CHZ Litvínov	15	16
6. Motor Č. Buděj.	15	15
7. Tesla Pardubice	15	14
8. Škoda Plzeň	15	13
9. TJ VŽKG Ostrava	15	12

Váh. Slaná a Bodrog. Vodní nádrže byly už předtím naplněny nadměrnými dešti — takže nemohly následující příval vody zvládnout. Po několika dnech byla přerušena železniční doprava na hlavním tahu — z Bratislavy do Čierné nad Tisou. Osobní byla i na jiných tratích na Slovensku silně omezena — aby se uvolnila cesta pro přepravu zboží. Byla poškozena také celá řada silničních spojů. V oblasti řeky Slaná došlo také k porušení přechodu tranzitního plynovodu ze SSSR. Omezen byl i provoz plynovodu Bratrství. Bratislavský Slovaft zvýšil zásoby nafty pro případ přerušení ropovodu; oficiálně tu však nehoda hlášená nebyla. Předseda slovenské vlády Colotka i první tajemník ÚV KSS Lenárt navštívili několikrát postižené oblasti, což už samo o sobě svědčí o velkém rozsahu této katastrofy. Podobná se odehrála na jižním Slovensku v roce 1965. — Vážné škody byly způsobeny na zemědělské půdě. Bylo zaplaveno celkem 150.000 hektarů. Další tisíce hektarů jsou vodou přesyceny a nelze je obdělá-

10. VSŽ Košice	15	11
11. ZKL Brno	15	10
12. TJ Gottwaldov	15	5

V posledním kole nejvyšší fotbalové soutěže byly hrány tyto zápasy:

Bohemians-Nitra 4:0, Teplice-Inter 1:0, Ostrava-Jablonec 0:0, Slavia-Dukla 1:0, VSS Košice-Sparta 5:1, Zbrojovka-Žilina 2:1, Trnava-Třinec 1:0.

Tabulka

1. VSS Košice	11	13
2. Sn Bratislava	10	12
3. Inter Bratislava	11	12
4. Baník Ostrava	11	12
5. LIAZ Jablonec	11	12
6. Dukla Praha	11	12
7. TŽ Třinec	11	12
8. Sp. Trnava	11	12
9. SU Teplice	11	12
10. Slavia	11	11
11. ZVL Žilina	11	11
12. Zbroj. Brno	11	11
13. Bohemians	11	10
14. Sparta	11	8
15. AC Nitra	11	8
16. Škoda Plzeň	10	6

Na světovém šampionátu ve volejbalu v Mexiku se čs. reprezentantům už nedaří. Ve finálové skupině prohráli s obhájcem titulu, mužstvem Vých. Německa 3:2 a tím samým poměrem podlehlí Polsku. První vítězství ve finálové skupině zaznamenali čs. volejbalisté ve třetím utkání, když porazili Rumunsko 3:1.

Olympijské hry 1984 ve Vysokých Tatrách? Na 75. zasedání Mezinárodního olympijského výboru ve Vídni, které rozhodlo o dejisku letních olymp. her v roce 1980 v Moskvě a zimních v Lake Placid, NY, předložila čs. delegace účastníkům kongresu zájem ČSSR uspořádat zimní olympiádu 1984 ve Vy-

vat tak, jak by bylo zapotřebí. Na záchranu toho, co zbylo, povolaly orgány všechny možné vojenské a policejní jednotky, hasičské sbory a příslušníky civilní obrany. O prodlouženém víkendu (v pondělí 28. října se slavil svátek), pracovalo na slovenských polích na čtvrt milionu lidí, z toho polovina brigádníků z měst. V některých okresech byla také omezena nebo dokonce zastavena výroba v řadě zaplavených závodů. Rozsah škod nebyl zatím číselně vyjádřen, ale bude se jednat o mnohamiliardovou částku.

V menší míře došlo k rozvodnění některých řek i v severních Čechách. Stav pohotovosti byl vyhlášen pro okresy Děčín, Česká Lípa, Liberec a Jablonec nad Nisou. Šlo hlavně o menší říčky jako Lužická Nisa, některé přítoky Ploučnice a hraniční toky ve Šluknovském výběžku. — Kromě toho panovalo nezvykle brzy zimní počasí i na severočeských horách. V Krkonoších byl už 23. října vyhlášen zákaz vycházení na hřebeny, kde vanul skoro stokilometrový vítr s vánicí, bylo 5 stupňů Celsia pod nu-

Dary na tiskový fond Amer. Listů

Ernest Prokšpek, NY	\$ 5.00
Dr. S. Brzák, NY	2.00
Jerry Kokoska, AR	4.00
Wm. Janoušek, GA	4.00
Dr. Jos. Nemeč, NJ	1.00
J. Kocik, NY	4.00
Mirko Sedlak, GA	4.00
M. Bosak, MO	2.00
Jan. K. Jirků, CT	10.00
Mrs. J. Kos, OH	2.00
Celia Jirsa, OH	10.00
Jos. V. Prumer, GA	4.00
W. Horney, MA	1.00
Jar. Plocek, Canada	3.00
John Krebner, LIC	2.00
Rev. Louis Vyoral, NY	10.00
Jan Pleticha, IL	4.00
B. Snížková, NYC	10.00
Jos. Vetrovec, NY	4.00
Konrad Machalek, NYC	3.00
Karel Vrbovec, CA	4.00
Frank Hynčík, OH	2.00
Jar. Amler, CT	4.00
Dr. E. F. Kosinka, Cana	4.88
Karel Vesely, Canada	2.90
J. Malisa, IL	4.00
Rudolf Bilek, NY	4.00
V. Loewenbach, NYC	20.00
G. Rozporka, Canada	3.00
Jar. Hanuš, NYC	2.00
Pudich-Soukup, LIC	4.00
Anna Herman, MD	4.00
Club Otakar, NY	7.50
Mary Weiss, LIC	3.00

sokých Tatrách. Žádost bude projednávána (ČSSR a jiných kandidátů) až v roce 1978.

—pza—

AMERICAN CZECHOSLOVAK SPORT CLUB

po počátečních neúspěšných zápasech (prohrál v Poughkeepsie s místním BW, s ASD Columbian SC a Danish AC) dosáhl v posledních ligových zápasech pěkných výsledků. Postupně porazil German American AC 4:0, Kingston SC 5:1, Sunset Park rovněž 5:1 a tuto neděli Deportivo SC 4:1 (3:0). Po prvních neúspěšných zápasech bylo mužstvo doplněno několika novými hráči, což se velmi příznivě projevilo v jeho hře a také na výsledcích. Mužstvo hrálo poslední úspěšné zápasy s následujícími hráči: Kolbasovský-Johnson — Kelbel, Birchnall, Belko — Koconda, Vala — Campuzano, Zolerek, Kutil. Teleky a Lech. V dosavadních ligových zápasech byli úspěšnými střelci branek: Kutil 7, Kelbel 4, Zolerek 4, Koconda 3 a Campuzano 2. V mužstvu je však stále postrádán Jožka Minčák, který se zotavuje z vážnějšího zranění, které utrpěl na začátku sezony. Po nedělním zápase postoupilo naše mužstvo na páté místo ligové tabulky (z celkového počtu 11 mužstev).

lou a hrozily polomy a laviny. Spadlo různé elektrické vedení. Také v Krušných horách napadlo asi 60 centimetrů sněhu a na silnicích došlo k vysokým závějím. V Jizerských horách způsobil předčasný sníh velkou škodu na ovocných stromech.

Erika Vitner, N.J.	2.00
Oldrich Bartasek, NYC	4.00
J. Horak, MA	1.00
Mary Zatecky, NYC	3.00
Rád Bratři od Sázavy	
ČSA	2.00
Frank Straka, NY	5.00
Louis Dopita, OR	3.00
Petr Knill, NY	5.00
A. Valík, NY	1.00
Jan Vokoun, NY	3.00
Frank Dajčar, TN	3.00
Z. A. Motil, IL	3.00
Barbara Nedvěď, NY	3.00
M. Zubaty, OH	3.00
A. Sauberer, NY	3.00
Pavel Pokorný, NJ	3.00
Rud. Kňákal, NY	3.00
Wm. Kane, DC	3.00
M. Hrabík, OH	3.00
L. S. Kashaev, CA	1.00
Dr. O. Barta, OK	3.00
Mrs. J. Toman, NYC	1.00
Vlad. Suchanek, NY	2.00
L. Rychtera, OH	1.00
Mrs. F. Harazim, FL	3.00
Mary Janotta, NJ	1.00
Mrs. F. Simerda, NY	3.00
Rud. Gropic, OH	1.00
Mrs. F. Kaufmann, PA	1.00
Jan Wicha, Canada	1.90
Major J. J. Kasanda, Can	1.90
Mrs. Ant. Gajdoščík, NY	5.00
Dr. M.S. Dil, NY	1.00
V. Čihák, NJ	3.00
Frank Poskočil, NYC	3.00
Mrs. Hana Bohuslav, RI	3.00
J. Růžička, MN	3.00
Mrs. Fred Holub, OH	3.00
Mich. Gréčny, MA	1.00
Ilja Hubert, Canada	2.00
V. Hartman, LIC	3.00
Josef Hajek, Canada	3.00
Bohumil T. Bosák, Can	2.03
Mrs. Tessie Benes	10.00
Dr. J. Krumlik, Canada	3.00
Ch. Burian, IL	2.00
George Kral, NJ	10.00
Mrs. M. Kumanová, NJ	8.00
Mary Motejzík, AL	1.00
Tony Beneš, NJ	4.00
Jos. Chruma, NY	1.00
Mir. Kovalčík, CA	3.00
A. Zemene, MI	4.00
R. Prebandova, Canada	1.00
V. Janek, FL	3.00
E. Pekarek, OH	4.00
A. Kalal, Canada	2.00
Dr. Břet. Bouček, Canada	3.00
Mrs. M. Boneva, Canada	2.03
V. Měsíček, NY	3.00
J. Pyro, MA	1.00
Václav Bauer, NYC	1.00
F. G. Kent, IL	1.00
L. Kop, IL	3.00
V. L. Borsky, CA	3.00
M. Bednarčíková, NJ	1.00
Dr. J. Blazka, NY	3.00
Pavel Ševčík, CT	2.00
Dr. A. Srba, NY	3.00
Jos. Silovský, OH	1.00
Mrs. Rose Špaček, NJ	1.00
Ed. Minař, FL	3.00
M. Petrák, Canada	1.00
Milan Růžička, IL	1.00
Jan Ryšavý, NY	3.00
Ch. M. Popoff, CA	3.00
Mila Chobot, NY	2.00
Ant. Nerad, NY	1.00
J. J. Mazanec, Canada	2.00
Jos. Mrlik, NY	1.00
H. Noll, Canada	2.00
Zd. Nedbalek, TX	3.00
Karel Polanka, WN	3.00
N. L. Sethofer, CA	3.00
Zd. Pražák, OH	3.00
Wm. F. Kalas, NY	3.00
Ota Novotný	1.00
M. Zach, NY	5.00
Rev. L. Vyoral, NY	5.00
Vlad. Havrda, CA	3.00
Karel Šnajberk, CA	3.00
Petr Kuba, NJ	1.00

Heřman - Germain

(Dokončení se str. 5)

proč také, když smyslem jeho slohového cvičení bylo pomlouvat a lhát.

Do zcela vlastní psychologické kategorie patří však dopisovatelka TRIBUNY J.M. z Prahy 10. Ani ona se ovšem nepodepisuje plným jménem. Její mánií je odhalovat třídního nepřítele v odvětví textilu. Jednou si zakoupila ručník, zřejmě jen proto, aby mohla TRIBUNĚ napsat, že je na něm provokativní obrázek z biblických dějin. Ted' si zase koupila v Celetné ulici šátek na krk. Kupodivu ani na ten se při koupi nepodívala a teprve doma zjistila, že je na něm revanšistická mapa. Je prý tam sice Sovětský svaz a Jugoslávie, nikoli ale Československo, za to velké Německo. Vlastenecká soudružka poslala stížnost na obchodní ředitelství, které ji slušně a věcně upozornilo, že jde o produkci francouzského salónu Germain a nápis u symbolické mapy na šátku jednoznačně sděluje, že znázorňuje zámořské objevy v 16. a 17. století. Rusko tehdy pochopitelně už bylo velké — také carové byli imperialisté, Německo bylo ovšem velké taky, Československo tehdy samozřejmě neexistovalo a Jugoslávii si vzdělala soudružka zřejmě spletla s Osmánskou říší. Soudružka šátek nenosí a radost z něho nemá. To je její věc a její věcí je i mira jejího rozumu.

Odbýt se však nenechala a Tribuně napsala, co si o tom myslí. Francouzsky prý totiž ovládá a Germain je podle ní Germán, nikoli, jak ji z textilního ředitelství vcelku správně napsali, obdoba českého Heřman. (Mimoходом Germaine je populární jméno mnoha sličných Francouzek). Soudružka J.M. ví svoje, neboť sovětsí vojáci v roce 1945 vořali Germánec kaput, čímž určitě nemysleli Heřmana. Šátek má zkrátka politický podtext, mapu vytvořil zlotřilý výtvarník zámečnický, a je to revanšistická propaganda navíc rozšiřovaná socialistickým sektorem.

Jinou věcí je, proč TRIBUNA tyto neuvěřitelné hlouposti docela vážně tiskne a dává jim svůj placet. Stále se domnívám, že ve snaze zpeštit své jinak nudné stránky trochou, byť i třeba chomyslné, satiry. Snad ji to pomůže snížit remitendu.

Tuhle však v ní zase jeden z dopisovatelů žaloval — pro změnu na skoro všechny novinové stánky ve středu Prahy. TRIBUNU nemohl totiž nikde sehnat ani v den, kdy obvykle vychází. Tu ji nemají, tu ji nedostávají, tu nevědí co to je, tu ji docela drze nevedou a v jednom stánku mu řekli, že je už vyprodána. Tomu poslednímu ovšem sám — stejně jako celá redakce — pochopitelně uvěřit nemohl.

Karel Jezdinský

Zájemcům o zahraniční službu

Americké ministerstvo zahraničí hledá muže a ženy, kteří mají zájem o zahraniční službu a práci v US. informační agentuře. Uchazečům je k dispozici pět oblastí zahraniční služby: administrativní, konsulární, komerčně-ekonomická, politická a kulturních informací. Většinou jde o místa s dvou až tříletým pobytem v zahraničí, jež následuje po průpravě ve Washingtonu. Zvláštní zájem má zahraniční ministerstvo o ženy a příslušníky menšinových skupin. Uchazeč musí být americký občan starší jedenadvaceti let. Kandidáti musí uspět při písemné, ústní a lékařské zkoušce. O veškeré další informace a o dotazníky si napište na: The Board of Examiners for the Foreign Service, Rosslyn Station Box 9317, Arlington.

Dobrá zpráva pro krajany v Astorii

Oznamujeme krajanům, že si mohou nyní koupit každý pátek Americké Listy v krajanském obchodě: Irene Sandwich Shop, 35-20 Astoria Blvd., Astoria, N. Y.

H & S PORK STORE

(PŘEDTÍM B. HRDINA)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecínky salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tláčenka a jiné masové výrobky. — Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jaterničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené. Výsek čerstvého mladého vepřového, novějšího, telecího, jehněčího a vaškeré druhy drůbeže.

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468

Praha 2000

Hlavní architekt města Prahy ing. arch. Blahomír Borovička poskytl nedávno pražskému týdeníku Tribuně rozhovor o plánech výstavby čs. hlavního města do roku 2000. Architekt především konstatoval, že během prvních 20 let po válce (1945-65) se město v podstatě nerozvíjelo. Přednost měl těžký průmysl, kolektivizace zemědělství, výstavba Slovenska a řada dalších "akcí". Tím se v Praze v lecčems zastalo. Byty se třeba stále dostanou hůř než v jiných městech, o garážích ani nemluvě. Přitom — platy jsou stejné. A tady začíná začarovaný kruh: v dnešním — "konzumním" — stádiu vývoje společnosti, kdy si především mladší lidé chtějí zejména vydělat peníze a za ně slušně žít — nikdo nikoho do Prahy na práci nedostane, přestože je tu stále dost "velkoměstských atrakcí". A tak se prý budou pražské neduhy léčit. Jak?

Před dvěma lety byl vypracován generální plán rozvoje hlavního města. Ten vychází z toho, že si Praha zachovala rozsáhlé historické jádro, které se bude asanovat a modernizovat, ovšem pod dozorem státní památkové péče. Mají se odtud odstranit všechny provozy a sklady, které centru neslouží, a postupně i doprava. Staré město zůstane sídlem správy města, universitním centrem a ohniskem cizineckého ruchu. Bytové se mají regenerovat celé bloky, do stavět Staroměstská radnice, proluky Myslbek a Kotva a provést úpravy u stanic metra Můstek a Kaprová. Hradčany a Malá Strana zůstanou vyhrazeny státní správě, zastupitelským úřadům a turistům. Na Hradě se rekonstrukce soustředí na jeho severní předpolí. Také odtud má postupně zmizet průjezdni doprava. Nové Město zůstane především kulturním a obchodním centrem, přičemž se rozšíří zařízení v prostorech Florence a Karlova náměstí. Probíhá výstavba Hlavního nádraží; mění se náměstí Republiky, areál fakultních nemocnic a okolí Národního divadla.

Z nové výstavby jsou především v plánu byty. Kromě regenerací a asanací v dosavadních čtvrtích (historické jádro, Žižkov, Libeň) mají růst čtvrti okrajové. Dostavuje se Severní město, začíná výstavba v prostoru Letňan. V té souvislosti bude rekonstruován Most Barikádníků a zlepšeno komunikační spojení této oblasti s centrem. Současně bude na opačném konci probíhat výstavba Jižního Města a prostor Lhotka-Libuš a Modřany-Komořany. Z průmyslových okrsků je na řadě Chodov a Kunratice s novým masokombinátem. Na Pankráci se dokončí nové budovy rozhlasu a televize, na

předmostí Gottwaldova (Nuselského) mostu kongresová hala. Výstavba bude zahájena i v jihozápadní části, například na Barrandově. To vše předpokládá ovšem i prodloužení budovaných tras metra: hlavně trasy C do Jižního města a trasy B ze Smíchova do Jihozápadního města. Metro má mít v budování dopravy přednost a do 15 let převzít skoro polovinu přepravy osob. Kromě toho se začne budovat městský komunikační okruh s novým mostem přes Vltavu. Potíže budou i nadále s parkováním. Bytové bloky se budují stále bez podzemních garáží a na povrchu místa ubývá. Naproti tomu — viz "konzumní" stádium — aut přibývá víc, než se předpokládalo. Tady ani výhledový plán nenabízí řešení. Pokud jde o jiná zařízení — počítá se například s budováním řady krytých a otevřených bazénů, a to v Po-

dolí, na Císařské louce, v Hostivaři a ve všech velkých sídlištích. Do r. 1990 má na Maninách vzniknout už dávno projektovaný Národní stadion. Dokončit se má i strahovský sportovní areál, hřiště Slavie, stadion na Markétě, postavit sportovní hala ve Lhotce a zřídit areály zdraví v Kunratickém lese a v Divoké Šárce u Džbánu. Pražská parková zeleň se — když to půjde podle plánu — za 15 let rozšíří z dnešních 3800 na 5400 hektarů. Nové parky jsou plánovány jak pro sídliště, tak pro asanované oblasti.

Tento výhledový plán pro příští čtvrtstoletí jistě neobsahuje všechno, co moderní — zanedbané — velkoměsto potřebuje. Ale i to, co se tu plánuje, by přineslo Pražanům mnoho dobrého a dávno splatného. Dosavadní průběh výstavby však ani pro tyto plány moc růžového neslibuje.

O pracovní době

V Československu se pořád ozývá z mnoha podniků volání po nových pracovních silách. Těch je nedostatek. Vládní propaganda se tím ostatně holedbá a poukazuje na nezaměstnanost v západních státech. O spolupříčině tohoto nepříjemného jevu vysoce rozvinuté průmyslové společnosti — o velké efektivitě práce a výkonů — se však v jiné souvislosti už nehovoří. Nedávno například podnikl český Výbor pro lidovou kontrolu akci na výpadových silnicích z krajských a okresních měst v pátek mezi 10. a 16. hodinou. Téměř 30% z kontrolovaných osob si právě "vybíralo náhradní volno", mnozí s tím, že si je odpracují až dodatečně. Výsledky kontroly byly oznámeny příslušným podnikům. Ale tam prý často řekli: "Lepší špatný pracovník než žádný", a důsledky nevyvodili. Jaké důsledky? Státní podnik musí splnit státní plán a k tomu potřebuje lidi; když někoho vyhodí, nestihne se plán a nebudou prémie. A to si každý vedoucí — jehož prémie jsou podstatně vyšší — do bře rozmyslí.

Hodně se také hovoří o tom, že se v ČSSR využívá pracovní doby k nákupům a k vyřizování záležitostí na úřadech. Národní výbory proto z nařízení vlády prodloužily jeden den úřední hodiny až do 18 hodin večer. Ale pak toto opatření zase brzy zrušily, protože v ony hodiny už stejně nikdo nechodil. Lidé už si navykli chodit k lékaři, na dopravní inspektorát, do cestovní kanceláře a na nákup v pracovní době. Ono ostatně po ní už většinou není k dostá-

ní to, co si právě člověk přeje.

Pražské Rudé právo nedávno nabádalo vedoucí různých zařízení pro služby obyvatelstvu — spořitelny, mateřských škol, obchodů, opraven, zdravotnických zařízení —, aby přizpůsobili dobu působnosti svých provozoven potřebě uživatelů. Na to prý není třeba žádného usnesení nejvyšších orgánů, k tomu prý mají jednotliví vedoucí dostatek pravomocí. "Jen kdyby ji chtěli použít!" Jenže — nedodalo Rudé právo — oni ji právě nechtějí využít, protože už se kolikrát spálili a pak z toho měli oplétačky. Protože nečekali na "usnesení nejvyšších orgánů". S.

Co vlastně provedl?

Přetiskujeme z Rudého práva: v minulých dnech byl bezpečnostními orgány ČSSR zadržen občan Německé spolkové republiky Wenzel Adolf Percy. Jmenovaný zneužil návštěvy naší republiky k nepřátelské činnosti. . . . K jaké konkrétně, to RP neříká.

100. výročí založení

Světové poštovní unie oslavilo i Československo, které je jedním ze 154 členů této velké mezinárodní organizace. K této příležitosti vydalo federální ministerstvo spojů série šestí známek.

Výstavba vysílače

Na Černé hoře v Krkonoších bude společným dílem čs. a polských stavbařů a montérů vybudován televizní vysílač, který má svým dosahem pokrýt celé severní Čechy.

FAKTA MLUVÍ JASNĚ

Jedna z předních pražských televizních funkcionářek vyličila oheďy temný obraz poměrů, panujících dnes v západních zemích. Pracující se tam prý musí dožadovat tepla stávkami, zemědělci stávkují, spotřebitelé se bouří. Všichni — i "staří lidé v nevytopeném bytě", aby se zahrálo na sentimentální strunu — doplácí na bezohlednost kapitalistů.

Ne že by snad v ekonomii západoevropských a jiných průmyslových zemí nebyly problémy. V tisku, rozhlasu a televizi těchto zemí se o tom dnes a denně hovoří, otevřeně diskutuje, hledají se cesty, jak skutečným krizovým jevům čelit. A zase: ne že by někdo znal jednoznačný recept na situaci věru velmi složitou a zdaleka už ne omezenou pouze na takzvané kapitalistické státy. Ale každý kdo chce, se může svobodně a volně seznámit s myšlenkovým a organizačním úsilím, které se na Západě v různých společenských vrstvách vyvíjí, aby se zabránilo rostoucí inflaci a jiným společensko-ekonomickým neduhům. Kdyby bylo možno i v Československu získat přístup k těmto informacím a kdyby se k nim přidaly pravdivé informace o situaci vlastní, vylíčený obraz by se dosti podstatně změnil.

Nezmizely by sice problémy, které tu objektivně jsou a zamlčovat je v demokratické společnosti nikdo nechce a ani nemůže. Ale dostaly by své skutečné proporce. A ono zobecnění, živě i příklady z vlastní kuchyně, by také nabylo podoby výrazně odlišné. Není třeba se ani nějak hnidopišsky zabývat sběrem jednotlivých důkazů o současných potížích třeba jen československé ekonomiky, aby člověk našel dostatek výmluvných příkladů.

Tak tedy namátkou a z různých konců:

— podle hlášení ze začátku druhého letošního pololetí ne-

byl v první polovině roku splněn plán ve výrobě svítidly a v celé energetice trvala napjatá situace, vyvolaná nedostatečným náběhem nových kapacit a vysokou poruchovostí;

— ve strojírenském průmyslu dosahuje procento odpadového materiálu, který se z velké části za drahé peníze dováží, až 60%;

— plán se neplní ani ve výrobě stavebních hmot; z toho pak plyne i neplnění u stavebních podniků; v prvním pololetí jich bylo 55;

— za první letošní tři čtvrtletí nesplnila plán hned celá pětina československých průmyslových podniků;

— ztráty při sklizni cukrovky činily za první tři roky probíhající pětiletky

2.600.000 tun, což je skoro polovina celkového úkolu v tomto oboru v českých zemích; letošní sklizeň opět silně zaostává; někde jsou na polích stále ještě dvě třetiny sklizně; cukrovary nemají co dělat a převážejí řepu z jednoho podniku do druhého; náklady nese celá společnost;

— na výstavbě bratislavského petrochemického kombinátu se v roce 1972 realizovalo z plánu montáží jen jediné procento úkolu; po velkých vládních akcích pracuje dnes na této stavbě místo potřebných 1300 jen 700 montérů; za devizy dovezená technologie leží bez užitku nenamontována;

— v semtínské Synthesii čekají ženy, které pracují v

nepřetržitě, čtyřsměnném provozu při přípravě forem na výrobu organického skla, už dva a půl roku na klimatizaci; v létě tu teplota dosahuje 35 stupňů Celsia. Dodané klimatizační zařízení se po několika hodinách poškodilo a podnes není dokonale opraveno;

— k tématu "levné nájmené": družstevní byty začínají rychle stárnout a náklady na jejich údržbu rostou; původně stanovené procento pro fond na opravy už neodpovídá skutečným výdajům; připravuje se změna struktury fondu stanovením nové sazby za jeden byt a čtverečný metr užitné plochy;

— při průzkumu v českých studentských menzách došli posluchači hygienické fakulty k pozoruhodným údajům; z nich jen ten nejkurioznější: na otázku po plné spokojenosti se stravováním v

menze vyšla tato procenta — u dívek: nula, u chlapců: 19. Tolik opravdu jen namátkou z přešle dalších možných důkazů o naznačené problematice československého národního hospodářství, jak prosakuje do oficiálních publikací. Teprve důkladný průzkum ekonomické vědy by mohl říci, které to všechny problémy jsou a jak na ně. Ostatně: to už se před několika lety v Československu aspoň v počátečním stádiu vědělo. Jenže ony poznatky platí dnes za kacířské až protistátní. Ovšem fakta mluví jinou řečí. A fakta se z žádné podvratné činnosti obvinít nedají. Ta prostě existují. Byť prominentní televizní komentátorka — pověřena vyšším posláním — hodnotí to, co sleduje jen z povzdálí, zatímco nevidí, co se jí děje před očima.

M. S.

Večery pod lampou s českou knihou

Čtenářský hlad po dobré české knize trvá. Doma i v cizině. Kdežto doma současná literatura stagnuje, a starší kvalitní věci se vydávat nesmějí, my v emigraci máme v tom ohledu větší štěstí. Také Universum Sokol Publications patří k vydavatelstvím, které jsou sto zájmu čtenářů o dobrou českou knihu vyhovět. Zde je seznam a stručný popis knih, vydaných doposud naším nakladatelstvím:

DEMOKRATICKÝ MANIFEST —

Ferdinand Peroutka. Vyznání víry v demokracii, svobodu a právo na národní sebeurčení. Mužný boj s ideologií komunismu, jehož slabiny jsou zde odhalovány nejpopulárnějším mistrem pera. Kniha skutečně hodná tradice českého humanismu.

POČITADLO —

Petr Den. Sbírká esejí, zkoumajících vztahy mezi náboženstvím, politikou a matematikou, jež se zároveň snaží dát novou náplň pojmu "demokracie", aby revoluce davů a nových národů, měnící podobu našeho století, nebyla revolucí nihilismu, prosté moci a smrti, nýbrž revolucí míru a života.

VE VLÁDĚ DRUHÉ REPUBLIKY —

dr. L. K. Feierabend. Paměti muže, který spoluřídil osudy národa a státu v tragické pomnichovské době. (Rozebráno).

VE VLÁDĚ PROTEKTORÁTU —

dr. L. K. Feierabend. Pokračování pamětí člena české protektorátní vlády z doby po 15. březnu 1939, obsahující množství zajímavých a významných detailů o tehdejších událostech.

Z VLÁDY DOMA — DO VLÁDY V EXILU —

dr. L. K. Feierabend. Autor zde líčí svůj dobrodružný útek z Protektorátu přes Maďarsko, Jugoslávii a Francii do Londýna a popisuje zajímavým způsobem poměry v tehdejší exilové vládě presidenta Beneše.

THIS AND THAT —

E. J. Popera. Kdo zná české verše tohoto básníka, jistě sáhne se zvědavostí po jeho první sbírce básní anglických.

KAŽDÁ Z TĚCHTO KNIH PŘEDSTAVUJE TVORBU NAŠICH PŘEDNÍCH SPISOVATELŮ A BÁSNÍKŮ, MIMO SVOU VLAST. ZAKOUPENÍ NĚJÍJÍCÍCH KTERÉ Z NICH OBOHATÍ JISTĚ VAŠI KNIHOVNU

OBJEDNÁVÁM:

Demokratický manifest —	
Ferdinand Peroutka	\$4.00
Počítadlo — Petr Den	2.50
Ve vládě protektorátu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Z vlády doma — do vlády v exilu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Ledy se hnuly — V. N. Duben	3.00
Antonín Švehla	3.00

Úhlem na oblohu — Miroslav Rašín	2.50
Beznaděje a naděje — Karel Valehrach	2.50
Od A do Z — Jára Kohout	1.50
Verše ze zásuvky a verše zapomenuté —	
Josef Martínek	2.00
Holoubek, který se na všechno ptal —	
Josef Martínek	1.00
Songs of the Desert — Josef Martínek	3.00
This and that — E. J. Popera	2.00
Půlnoční pacient — Egon Hostovský	3.00

Len a stavebnictví

Závod Českomoravský len ve Veselí nad Lužnicí vyrobí letos na 1000 tun třeného lnu a 1300 tun koudelce. Z odpadu vzniklého při výrobě vylisují 16.500 krychlových metrů konstrukčních desek, které se dobře uplatňují ve stavebnictví. Nové strojní vybavení umožnilo zvýšit výrobu za směnu ze 46 metrických centů na dvaosmdesát. Bohužel bídné pracovní prostředí v tomto závodě, kde pracují většinou ženy, je ještě stále kamenem úrazu.

Velmi úspěšné

je po první polovině turné Smetanova kvartetu v Japonsku. Setkává se s velkým zájmem zejména mladých lidí a všechny koncerty jsou vyprodány.